

Folketingets Kulturredvalg
Christiansborg
1240 København K

Kulturministeren

Kulturministeriet
Nybrogade 2
1203 København K

Tlf : 33 92 33 70
Fax : 33 91 33 88
E-mail : kum@kum.dk
Web : www.kum.dk

8. april 2016

Folketingets Kulturredvalg har den 11. marts 2016, efter ønske fra Alex Ahrendtsen (DF), stillet mig følgende spørgsmål, nr. 109 (Alm. del), som jeg hermed skal besvare.

Spørgsmål:

Spørgsmål 109:

Ministeren bedes oplyse

- hvor mange arkæologiske udgravningsberetninger, der mangler at blive færdiggjort, fordelt på de enkelte museer og år og for perioden 2004-2014?
- om det af museernes regnskaber fremgår, hvor mange midler der er hensat til færdiggørelse af det arkæologiske arbejde, som bygherre har betalt for i perioden 2004-2014?
- når museerne tager betaling for eget personale, som deltager i arkæologiske undersøgelser, hvad bruges disse midler så til?
- overføres der midler fra arkæologiske undersøgelser til andre fagområder eller til museernes almindelige drift?
- hvor meget er den gennemsnitlige timeløn på arkæologiske udgravninger steget siden 2004?
- om bygherre, som skal betale for arkæologiske undersøgelser, tilbydes uvildig rådgivning?
- om private virksomheder kan byde på det arkæologiske arbejde?

Svar:

Jeg har forelagt spørgsmålet for Slots- & Kulturstyrelsen, som svarer følgende:

”Generelt i forhold til de bygherrebetalte arkæologiske undersøgelser, kan Slots- og Kulturstyrelsen oplyse:

Opgaven med at gennemføre de bygherrebetalte arkæologiske undersøgelser i Danmark, udføres af 27 statsanerkendte museer eller museumssamarbejder med arkæologisk ansvarsområde. Slots- og Kulturstyrelsen har det overordnede ansvar for opgaven.

Det er et grundprincip, at bygherre kun skal betale de nødvendige udgifter til at sikre dokumentationen af de væsentlige fortidsminder, der ikke kan bevares på stedet, men fjernes som følge af et bygge- eller anlægsarbejde. Styrelsen godkender alle budgetter og regnskaber for bygherrebetalte arkæologiske undersøgelser.

Rammerne for opgaven fremgår af *Vejledning om gennemførelse af arkæologiske undersøgelser* samt *Arkæologiske strategier for udgravninger i Danmark*, mens styrelsens regnskabsinstruks, *Vejledning af 17.12.2013 om beregning af bygherrebetalte arkæologiske undersøgelser* anviser, hvorledes museernes årsregnskab skal tydeliggøre økonomien i forbindelse med bygherrebetalte undersøgelser. Vejledningerne og strategien er offentligt tilgængelig på styrelsens hjemmeside.

I forhold til delspørgsmålet om hvor mange arkæologiske udgravningsberetninger, der mangler at blive færdiggjort, fordelt på de enkelte museer og år og for perioden 2004-2014, kan Slots- og Kulturstyrelsen oplyse følgende:

Antal økonomier med forventet beretning	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Hovedtal
2004-2014												
ARKVEST - arkæologi vestjylland	21	23	17	11	19	27	35	29	31	27	13	253
Arkæologi Sydlyn	27	33	43	32	17	27	28	16	8	11	15	257
Bornholms Museum	0	0	0	0	0	4	0	0	1	0	4	9
De kulturhistoriske museer i Holstebro	13	7	21	23	18	8	10	17	9	14	7	147
Kroppedal Museum	28	35	24	23	14	13	18	11	16	11	14	207
Københavns Museum	16	15	21	13	18	28	20	16	16	16	10	189
Moesgård Museum	16	8	64	51	44	40	42	32	28	27	27	379
Museum Horsens	55	86	69	82	44	23	32	47	35	27	31	531
Museum Lolland-Falster	10	6	29	4	7	16	9	14	27	9	9	140
Museum Midtjylland	33	42	45	31	46	41	16	33	38	24	9	358
Museum Nordsjælland	24	38	52	60	40	52	37	31	36	17	24	411
Museum Salling	12	15	22	11	16	9	2	7	3	2	2	101
Museum Sydøstdanmark	38	44	51	58	43	18	40	33	17	17	15	374
Museum Sønderjylland - Arkæologi Haderslev	54	73	69	71	71	53	37	86	50	32	25	621
Museum Thy	16	21	19	23	21	14	10	13	4	2	4	147
Museum Vestsjælland	55	59	78	65	48	31	23	44	31	19	18	471
Museum Østjylland	33	62	67	45	39	25	24	18	14	13	18	358
Nordjyllands Historiske Museum	21	36	55	70	52	27	44	65	54	47	31	502
Odense Bys Museer	72	109	146	91	86	50	33	38	32	38	36	731
Roskilde Museum	18	24	34	34	24	18	21	21	12	20	17	243
Silkeborg Museum	5	9	5	12	18	16	18	10	9	9	9	120
Skanderborg Museum	8	7	9	6	10	9	11	12	5	2	5	84
Sydvestjyske Museer	29	42	63	34	36	30	28	41	30	31	26	390
Vejle Museerne	37	53	60	33	23	17	18	15	15	3	15	289
Vendsyssel Historiske Museum	2	0	0	0	1	5	10	8	7	6	8	47
Vesthimmerlands Museum	16	15	27	17	16	12	14	12	23	10	14	176
Viborg Museum	40	67	53	48	41	42	22	28	20	24	24	409
Hovedtal	699	929	1.143	948	812	655	602	697	571	458	430	7.944

Ikke færdiggjorte beretninger	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Hovedtal
2004-2014												
ARKVEST - arkæologi vestjylland	1	1	1	1	0	0	3	11	6	11	2	37
Arkæologi Sydfyn	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	4
Bornholms Museum	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2
De kulturhistoriske museer i Holstebro	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
Kroppedal Museum	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	2	3
Københavns Museum	0	0	0	0	0	0	0	7	11	8	11	37
Moesegård Museum	0	0	0	0	0	0	2	3	6	2	0	13
Museum Horsens	0	0	0	0	0	0	0	3	4	8	10	25
Museum Lolland-Falster	0	0	0	0	0	0	0	1	2	1	0	4
Museum Midtjylland	0	0	0	0	0	0	0	3	1	1	1	6
Museum Nordsjælland	0	0	0	0	0	0	0	6	13	1	3	23
Museum Salling	0	0	0	0	0	0	0	3	1	0	0	4
Museum Sydøstdanmark	0	1	0	0	0	0	3	2	4	3	2	15
Museum Sønderjylland - Arkæologi Haderslev	2	4	3	7	8	18	4	27	28	7	9	117
Museum Thy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
Museum Vestsjælland	0	0	0	0	0	0	0	2	1	1	0	4
Museum Østjylland	1	0	0	0	1	2	0	0	0	0	1	5
Nordjyllands Historiske Museum	0	0	0	0	0	0	0	5	6	1	0	12
Odense Bys Museer	0	2	1	1	2	2	1	5	5	6	13	38
Roskilde Museum	0	0	1	0	0	0	1	2	1	1	4	10
Silkeborg Museum	0	0	0	0	0	0	0	9	0	0	10	19
Skanderborg Museum	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sydvestjyske Museer	1	3	0	1	0	0	1	11	8	1	3	29
Vejle Museerne	0	0	0	0	0	0	1	2	0	0	3	6
Vendsyssel Historiske Museum	0	0	0	0	0	0	0	0	2	1	1	4
Vesthimmerlands Museum	0	0	2	0	2	2	2	3	3	4	0	18
Viborg Museum	0	1	2	2	5	3		1	2	5	5	26
Hovedtal	5	12	10	12	18	27	18	107	104	63	87	463

Baseret på udtræk i perioden december 2015 – marts 2016. Hver "økonomi" svarer til et godkendt regnskab efter afsluttet (for-)undersøgelse.

Det fremgår af tabellerne, at der udestår 463 beretninger, svarende til 5,8% af det samlede antal forventede beretninger. En del af de manglende beretninger skyldes, at flere godkendte budgetter på samme sag afrapporteres samlet, når den sidste undersøgelse er færdiggjort samt at en række undersøgelser fra 2013-14 er under udarbejdelse. Styrelsen finder det utilfredsstillende, at der er et efterslæb for perioden 2004-2010 og har derfor indgået aftaler med de relevante museer om færdiggørelse af beretningerne. For 2011-12 er styrelsen ved at analysere tallene med henblik på en yderligere opfølgning i forhold til museerne.

I forhold til delspørgsmålet om det fremgår af museernes regnskaber, hvor mange midler der er hensat til færdiggørelse af det arkæologiske arbejde, som bygherre har betalt for i perioden 2004-2014, kan Slots- og Kulturstyrelsen oplyse følgende:

I det omfang et museum har modtaget betaling fra en bygherre for en beretning, og denne ikke er færdiggjort, skal det fremgå af museets regnskab, jf. regnskabsinstruksen.

I forhold til delspørgsmålet om hvad museerne anvender midlerne til, når de tager betaling for eget personale, som deltager i arkæologiske undersøgelser kan Slots- og Kulturstyrelsen oplyse følgende:

Uanset ansættelsesform er princippet, at bygherrebetalingen beregnes konkret efter den enkelte medarbejders faktiske løn. Midlerne anvendes dermed til at aflønne den

enkelte medarbejder for arbejdet med den konkrete undersøgelse. Hertil kommer et administrationsbidrag, der skal afholde museets øvrige udgifter i forbindelse udførelsen af bygherrebetalte undersøgelser.

I forhold til delspørgsmålet om der overføres midler fra arkæologiske undersøgelser til andre fagområder eller til museernes almindelige drift kan Slots- og Kulturstyrelsen oplyse følgende:

Udgifterne beregnes og faktureres på baggrund af den tidligere nævnte *Vejledning om gennemførelse af arkæologiske undersøgelser*. Vejledningen fastsætter, at der ikke må overføres midler til andre dele af museets fagområder eller til almindelig drift.

I forhold til delspørgsmålet om hvor meget den gennemsnitlige timeløn på arkæologiske udgravninger er steget siden 2004, kan Slots- og Kulturstyrelsen oplyse følgende:

Styrelsen har siden 2006 gennemført en årlig stikprøvekontrol af de fakturatimelønninger, der fremgår af de godkendte regnskaber. Beløbene er opdelt efter medarbejderkategori. I beløbet indgår et administrationsbidrag på 25 %.

Udviklingen fremgår af tabellen herunder.

Pris- og lønindekseret - gennemsnitlig timeløn ved arkæologiske undersøgelser	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Ansvarlig leder	kr. 398,05	kr. 374,44	kr. 382,44	kr. 406,73	kr. 430,05	kr. 405,32	kr. 379,39	kr. 372,10	kr. 391,14
Daglig leder	kr. 315,50	kr. 285,00	kr. 306,06	kr. 333,66	kr. 347,26	kr. 327,90	kr. 350,21	kr. 363,96	kr. 376,24
Akademisk medarbejder	kr. 315,45	kr. 283,83	kr. 290,92	kr. 342,80	kr. 346,35	kr. 306,46	kr. 314,23	kr. 349,11	kr. 316,14
Student	kr. 197,41	kr. 182,31	kr. 194,55	kr. 218,92	kr. 186,65	kr. 176,79	kr. 197,34	kr. 180,79	kr. 197,67
Museumstekniker	kr. 248,87	kr. 246,82	kr. 278,07	kr. 299,94	kr. 327,11	kr. 248,22	kr. 276,21	kr. 260,37	kr. 293,00
Arbejdsmand	kr. 204,08	kr. 204,92	kr. 202,52	kr. 205,98	kr. 254,24	kr. 220,74	kr. 222,28	kr. 175,29	kr. 262,13

2006 er sat til index 100.

I forhold til delspørgsmålet om hvorvidt bygherre, som skal betale for arkæologiske undersøgelser, tilbydes uvildig rådgivning, kan Slots- og Kulturstyrelsen oplyse følgende:

Bygherre rådgives først og fremmest af de arkæologiske museer, der bl.a. er forpligtigede til at fortælle bygherre, at udgiften til arkæologiske undersøgelser kan minimeres ved f.eks. at ændre byggeprojektet, så fortidsminder ikke berøres, ved at arkæologiske undersøgelser udføres i sommerhalvåret, hvor udgifterne er mindre, eller ved at bygherre selv kan stille maskinkraft m.m. til rådighed, såfremt dette er en mulighed.

Ud over at sikre, at museerne yder bygherre korrekt rådgivning, er det Slots- og Kulturstyrelsens opgave at sikre, at kun væsentlige fortidsminder udgraves, at der er en velbegrunder faglig argumentation for undersøgelserne samt at der prioriteres i forbindelse med budgetlægningen og undervejs på udgravningerne, således at bygherre ikke skal betale mere end nødvendigt for undersøgelserne. Slots- og Kulturstyrelsen går endvidere i dialog med bygherre, når bygherre udtrykker ønsker om det, eller hvis styrelsen vurderer det nødvendigt i forhold til at sikre den mest optimale løsning for bygherren. Hvis der opstår problemer i dialogen mellem museet og bygherre, er det praksis, at styrelsen går ind i sagen. Endelig går styrelsen i dialog med bygherrer på anlægsarbejder med meget store og/eller komplekse arkæologiske undersøgelser.

I forhold til delspørgsmålet om private virksomheder kan byde på det arkæologiske arbejde, kan Slots- og Kulturstyrelsen oplyse følgende:

Det fremgår af museumsloven, at de lokale, statsanerkendte museer og Nationalmuseet varetager de arkæologiske undersøgelser efter lovens kap. 8. Museerne har således ansvaret for arkæologiske opgaver i forbindelse med de bygherrebetalte undersøgelser, og private virksomheder kan derfor ikke komme i betragtning.”

Jeg henholder mig til Slots- og Kulturstyrelsens oplysninger. Jeg er enig i styrelsens vurdering af, at museernes efterslæb med beretningerne er utilfredsstillende og i behovet for, at styrelsen følger op i forhold til museerne. Ministeriet vil følge op i forhold til styrelsen.

Bertel Haarder